I. Historie a základní principy sdílení informací a forma jejich popisu pro elektronická média

Informace = údaj o dění v reálném světě

- je abstraktní entita
- snižuje nejistotu (neurčitost znalosti) člověka o dění v jisté části reálného světa
- Jejím zdrojem je poznání.
- lze jí ukládat, transportovat a zpracovávat k získání jiné, pro daný účel požadované informace
- Vždy je vázána na jazyk, který s ní umožňuje provádět výše uvedené operace.
- člověku umožňuje jiný pohled na dění v reálném světě (vidění jiných jevů a souvislostí), než umožňuje působení interakcí, jež je klíčové pro přírodní i technické vědy

Typy poznání

- Přirozené
  - informace s inherentní vnitřní vágností
- Umělé, exaktní
  - informace s nulovou vnitřní vágností

Zpracování informace

- ze získaných informací vytvoření nových (usuzování, inference)
- formulování informace pro přenos

Vlastnosti informace

• pravdivost, srozumitelnost, včasnost, relevantnost, etičnost

Šíření informace - historie

1. Pravěk

o pouze jednoduchá sdělení, nástěnné malby

2. Starověk

- přenos informací v nejdůležitějších oborech: zemědělství, stavitelství, řemesla
- o přenos znalostí (informací) převážně ústní formou (lidé neuměli číst)
- o počátky používání písma (hieroglyfy, klínové písmo, latinka v Římě)

3. Středověk

- opět přetrvává převážně ústní šíření mezi "běžnými lidmi"
- s rozšířením křesťanského náboženství po Evropě je více informací uchováváno v psané formě (kroniky atd.)
- o informace do 13. století uchovávany na pergamenu, od 14. přechod na papír
- zdroje informace převážně ústní formou nebo knihy
- 1450 knihtisk = převrat pro šíření informace
- rychlé informace (vzkazy, důležitá sdělení) předávány posly = pomalé (koně)

4. Průmyslová revoluce

- s rozvojem průmyslu dochází i k zrychlení a rozšíření způsobů předávání informace
- kromě ústní formy zavedení novin (1605 Německo, 1719 ČR), posléze telegram (1832), telefon (1876), rozhlas (1923 v ČR)
- o informace uchovávány stále převážně v tištěné podobě

5. Novověk

- o přenos informací se razantně zrychlil
- o informace se začaly uchovávat v elektronické podobě
- o nová média informace: televize, **internet**

Předávání informace

- ústní forma
  - o nejstarší způsob předávání informace
  - vázáno na řeč
- obrazová forma
  - dlouhá historie (jeskynní malby)
  - o není vázáno na jazyk

Uchovávání informace

- lidská paměť
- písmo:
  - vyryté v kamenech, na zvířecích kůžích, papír
- elektronické uchování
  - různé způsoby
    - analogové vs digitální
    - problém s kompatibilitou čtení

Elektronický přenos informací a nová média

- umožňuje přenos velkého množství informací na "velkou vzdálenost"
- medium pro přenos a zdroj elektronických informací:
  - původně, rozhlas, televize
  - o dnes pc, tablet, "telefon",...
- v dnešní době internet představuje univerzální studnici informací
  - ve svobodných zemích každý může přispět a zodpovídá za obsah, který zveřejňuje
  - o informace je třeba brát z ověřených zdrojů (často kontrolovány nezávislými institucemi https://www.nfnz.cz)
  - o sociální sítě: prostředek pro sdílení "libovolného" obsahu

Výhody elektronických médií

- dostupnost: kdekoliv na světě přístup k daným informacím
- neomezená živostnost: data jsou dlouho uchovávány a zálohovány
- snadný způsob jak se "zviditelnit"

• ...

Nevýhody elektronických médií

- dostupnost: zcizení osobního obsahu
- neomezená životnost: komplikovatelnost odstranit publikovaný obsah
- snadný způsob jak ovlivnit velkou masu

• ...